

Undersøgelse om epilepsi og manglende kørekort

En survey blandt Epilepsiforeningens medlemmer 2021

**EPILEPSI
FORENINGEN**

”Undersøgelse om epilepsi og manglende kørekort” (2021). En survey blandt Epilepsiforeningens medlemmer. Rapporten er udgivet i 2023 af Epilepsiforeningen, Store Gråbrødrestræde 10, 1.

Kørselsforbud har sociale og økonomiske omkostninger

I et survey har Epilepsiforeningen undersøgt konsekvenserne, når mennesker med epilepsi får kørselsforbud.

Fra Epilepsiforeningens rådgivning ved vi, at konsekvenserne af et kørselsforbud efter anfald eller et permanent kørselsforbud kan opleves rigtig svært; vi ved også, at epilepsien for nogle betyder, at de aldrig får kørekort.

Konsekvenserne for den enkelte er forskellige, og Epilepsiforeningen udsendte derfor i 2021 et spørgeskema til medlemmerne for nærmere afdækning af udfordringerne.

Vi fik 811 svar, der nu anvendes i foreningens interessepolitiske arbejde for at skaffe bedre hjælp, støtte og rådgivning, der kan afbøde de negative konsekvenser af et kørselsforbud.

Negative konsekvenser i hverdagen

Langt de fleste i undersøgelsen har kørekort, og har nu eller tidligere haft midlertidigt kørselsforbud på grund af epilepsien, oftest i et halvt eller et helt år.

Mange deltagere i undersøgelsen tilkendegiver, at de aldrig har haft kørekort, men gerne ville have haft det.

9 ud af 10 med kørekort og nuværende eller tidligere kørselsforbud oplever negative konsekvenser af kørselsforbuddet i hverdagen.

Mange angiver større afhængighed af venner og familie som svært belastende. Der opleves tab af autonomi og mindre frihed i dagligdagen med ringere mulighed for at deltage i sociale aktiviteter.

Familiens hverdagsliv besværliggøres af den ekstra tid til offentlig transport eller kørsel til/fra job eller uddannelse. En del angiver problemer med at få bragt og hentet børn i daginstitution og skole som den værste konsekvens.

Konsekvenser for jobbet

3 ud af 4 var i arbejde, da de fik kørselsforbud, og langt de fleste (81%) brugte bil i forbindelse med arbejdet. Enten til og fra arbejde (42%) eller i selve

jobfunktionen (39%).

For næsten en tredjedel i undersøgelsen har kørselsforbuddet medført større jobmæssige konsekvenser.

En del blev omplaceret til andet arbejde på arbejdspladsen. Nogle måtte opgive selvstændig virksomhed eller blev ledige. En mindre del fik nyt job med det samme eller i løbet af et år, men 10% gik ledige i længere end to år. For de fleste i nyt job betød det lavere indkomst.

Kørselsforbud besværliggør transport til og fra arbejde. En del angiver, at transportproblemerne ikke blev løst, men flest blev kørt af venner, familie eller kolleger.

Hver tredje vurderer, at den kørsel i høj eller nogen grad blev oplevet som en belastning hos dem, som kørte. Især fordi arbejdstiderne ikke passer sammen.

Desværre er der et mindre antal tilfælde, hvor kørselsforbuddet har medført sygemelding. Enten grundet udtrætning af epilepsien, af ekstra transporttid eller fordi arbejdet ikke kan udføres uden kørekort.

Kørselsforbud under uddannelse

En del unge bruger bil i forbindelse med deres uddannelse, men et fåtal i undersøgelsen er alene på grund af kørselsforbud blevet forsinket eller har helt opgivet deres uddannelse. Til gengæld har det for de fleste haft konsekvenser for det sociale samvær med medstuderende.

Kørselsforbud har for nogle medført en time eller mere ekstra transporttid med bus eller tog til uddannelsesstedet. Det betyder lange dage, og derfor større fravær grundet udtrætning som følge af epilepsien.

Dialog med lægen kan være problematisk

Langt de fleste (82%) oplyser til en læge, at de har haft epilepsianfald.

Imidlertid er der et antal respondenter i medlemsundersøgelsen, der (anonymt) angiver, at de har undladt at rapportere om anfald til lægen på grund af risikoen for kørselsforbud, og de problemer det ville give i dagligdagen.

Medlemsundersøgelsen viser, at de der undlader at oplyse lægen om anfald i højere grad oplever:

- Forringet jobsituation.
- Bruger bil i jobfunktionen.
- Negative privatøkonomiske konsekvenser af kørselsforbud.
- Var oftere ledig i mere end to år.
- Ikke kan benytte offentlig transport.
- Kørsel af familie, venner eller kollegaer af dem blev oplevet som en belastning.
- Undlader at udtrappe epilepsimedicin, selvom lægen anbefaler det.
- Desuden er der en gruppe af respondenter, som angiver, at de undlader at udtrappe medicin grundet risikoen for kørselsforbud, selvom lægen anbefaler det.

Mange mener, at dialogen med lægen ville være nemmere, hvis der var bedre støtteordninger i forbindelse med kørselsforbud.

Fik du rådgivning og støtte fra det offentlige?

Sygehuse er forpligtet til at give information om kørselsforbud ved en epilepsidiagnose, og det bekræfter en del i medlemsundersøgelsen at have modtaget (23%).

Information om reglerne er ikke det samme som egentlig rådgivning, og det angiver meget få at have modtaget fra kommune/jobcenter eller sygehus i forbindelse med kørselsforbuddet.

Man kan få rådgivning i Epilepsiforeningen.

Der findes ikke egentlige offentlige støtteordninger ved midlertidigt kørselsforbud, og ved permanent kørselsforbud findes kun begrænsede kompensationsmuligheder.

Meget få personer (10) angiver i medlemsundersøgelsen at have søgt om og modtaget anden støtte fra det offentlige. Det drejer sig især om bevilling til handicapkørsel (max. 104 ture pr. år).

Epilepsiforeningen har bedre rådgivning og støtte-

ordninger fra det offentlige på den interessepolitiske dagsorden.

Forslag til hvordan negative konsekvenser af kørselsforbud kan afbødes

I medlemsundersøgelsen var der mulighed for at beskrive forslag til, hvordan man kan afbøde de negative konsekvenser af et kørselsforbud.

Forslagene indgår i Epilepsiforeningens interessepolitiske arbejde med at forbedre støtteordninger. Sammenfattende omhandlende flest forslag følgende temaer:

Økonomisk støtte til offentlig transport

Der bør være økonomisk støtte til brug af offentlig transport i perioden med kørselsforbud. For eksempel i form af tilskud til eller lavere billetpriser til tog- og bustransport, flekstrafik, m.m. Herunder kørsel med taxa såfremt offentlig transport af forskellige årsager ikke er muligt at anvende offentlig transport.

Lavere pris ved fornyelse af kørekort

Omkostningerne til fornyelse af kørekort og herunder til lægeerklæringer kan være betydelige. Der bør være en lavere pristakst ved fornyelse af kørekort for menneske med epilepsi.

Støtteordning ved transport i jobfunktionen

I dag findes ingen offentlig støtte for lønmodtager eller arbejdsgiver, når der er brug for kørekort til udførelse af arbejdsopgaver i jobfunktionen. Der bør være en støtteordning for mennesker med epilepsi og kørselsforbud.

Individuel lægefaglig afgørelse af behovet for og varighed af kørselsforbud

Konsekvenserne af epilepsi er ikke ens for alle. Derfor bør kørselsforbud ikke være baseret på de samme regler gældende for alle mennesker med epilepsi uanset epilepsiens individuelle konsekvenser. I stedet for bør behovet for og varighed af kørselsforbud afgøres individuelt ved lægefaglig beslutning.

Resultat af Epilepsiforeningens kørekortsurvey 2021

Data og gennemgang af data

Resultat af Epilepsiforeningens kørekortsurvey 2021

Sammenfatning

Epilepsiforeningen har i november/december 2021 undersøgt hvordan kørselsforbud (lille kørekort) grundet epilepsi påvirker hverdag, job og uddannelse. Et spørgeskema til foreningens med-lemmer blev besvaret af 815 respondenter.

Trafiksikkerhed har Epilepsiforeningens højeste prioritet. Undersøgelsen afdækker behovet for bedre rådgivning, hjælp og støtte fra det offentlige til at afbøde de negative konsekvenser af kørselsforbud.

Betydeligt negative konsekvenser i dagligdagen

Epilepsiforeningens medlemsundersøgelse viser, at kørselsforbud for langt de fleste har betydeligt negative jobmæssige og sociale konsekvenser i dagligdagen.

86% af respondenterne i surveyet svarede ja til spørgsmålet "Har kørselsforbuddet påvirket dagligdagen negativt?".

På spørgsmålet om nærmere hvordan og i hvilken grad kørselsforbud påvirker dagligdagen negativt svarer flest "i høj grad" til:

- Større afhængighed af venner og familie.
- At jobsituationen er blevet forringet.
- Ringere mulighed for at deltage i sociale aktiviteter.

Mange (46%) oplever privatøkonomiske konsekvenser i form af højere transportudgifter og lavere

indkomst. Herunder på grund af overgang til sociale ydelser.

Blandt personer med epilepsi er der en del, som helt har fravalgt kørekort (29%). Undersøgelsen viser, at for dem har manglende kørekort samme mønster af negative konsekvenser som ved mid-lertidigt eller permanent kørselsforbud.

Alvorlige jobmæssige konsekvenser

De fleste personer i medlemsundersøgelsen (75%) var i beskæftigelse, da de fik kørselsforbuddet.

8 ud af 10 (81%) bruger kørekort i forbindelse med jobbet. Heraf angiver 42% at anvende bil til transport til/fra arbejdssted. 39% angiver at anvende bil både til transport og i selve jobfunktionen.

Mange (65%) oplever betydeligt negative jobmæssige konsekvenser som følge af kørselsforbuddet. Nogle (29%) må overgå til sygedagpenge eller anden offentlig forsørgelse, fordi de må opgive selvstændig virksomhed, eller fordi de må søge nyt job.

Blandt dem, som blev ledig som følge af kørselsforbuddet (11%), oplever halvdelen at være ledig i længere end 2 år. Samtidig fik de fleste lavere indkomst.

Nogle (6%) må sygemelde sig udelukkende grundet kørselsforbuddet. Hyppigste årsager til sygemelding angives at være:

- Der er for ringe adgang til offentlig transport, hvor jeg bor.

- Jeg kunne ikke udføre mit arbejde uden kørekort.
- Jeg blev udtrættet på grund af ekstra transporttid.

Sygemeldingerne er således sket uden sygdom, der direkte gjorde personer uarbejdsdygtige, men på grund af vanskeligheder ved transport under kørselsforbuddet.

Samme mønster af negative konsekvenser for personer under uddannelse

For personer der bruger bil i forbindelse med uddannelse angiver 1/3-del at kørselsforbud betyder mindre socialt sam-vær med med-studerende, og herunder at fagligt gruppearbejde er besværliggjort.

Nogle (8%) angiver, at transportproblemerne ikke blev løst. De fleste (80%) løste transport-problemet ved at blive kørt af venner, familie eller kammerater. Mange angiver, at for de som kører, opleves det i høj eller nogen grad som en belastning.

En betydelig stor gruppe af personer (35%) under uddannelse angiver, at de af forskellige årsager ikke kan benytte offentlig transport. Enkelte at uddannelsen blev forsinket eller måtte opgives.

Transportproblemerne blev ikke løst

På spørgsmål om transport til og fra job angiver en relativt stor andel respondenter (12%), at transportproblemerne grundet kørselsforbud ikke blev løst.

De fleste blev kørt af familie, venner eller kolleger til/fra job (57%). Mange angiver, at det for dem som kører i høj eller nogen grad opleves som en belastning. Desuden blev transportproblemerne løst ved at benytte offentlig transport (43%) samt gå eller cykle til/fra arbejde.

Der er samme mønster i svar om transportproblemer under uddannelse.

En stor gruppe af personer (35%) angiver, at de af forskellige årsager ikke kan benytte offentlig transport. Fordi hverdagen bliver for lang, at der ikke er tilgængelig offentlig transport eller på grund af epilepsien.

Mange (60%) har over 10 km. til arbejde, og har dermed givetvis store udfordringer med transport.

Dårlig information, rådgivning og støtte fra det offentlige

Sygehuset er forpligtet til at give information om kørselsforbud ved en epilepsidiagnose, og det bekræfter en del i medlemsundersøgelsen at have modtaget (23%).

Langt de fleste modtager ikke egentlig rådgivning fra kommune eller sygehus i forbindelse med kørselsforbuddet.

Meget få (10 personer) svarer i medlemsundersøgelsen ja til at have modtaget støtte fra det offentlige i forbindelse med kørselsforbud.

Dialog med lægen er problematisk for mange

Langt de fleste (82%) oplyser til en læge, at de har haft epilepsianfald.

Imidlertid er der et antal respondenter i medlemsundersøgelsen, der (anonymt) angiver, at de har undladt at rapportere om anfald til lægen på grund af risikoen for kørselsforbud, og de problemer det ville give i dagligdagen.

Medlemsundersøgelsen viser, at de der undlader at oplyse lægen om anfald i højere grad oplever:

- Forringet jobsituation.
- Bruger bil i jobfunktionen.
- Negative privatøkonomiske konsekvenser af kørselsforbud.
- Var oftere ledig i mere end to år.
- Ikke kan benytte offentlig transport.
- Kørsel af familie, venner eller kollegaer af dem blev oplevet som en belastning.
- Undlader at udtrappe epilepsimedicin, selvom lægen anbefaler det.
- Desuden er der en gruppe af respondenter, som angiver, at de undlader at udtrappe medicin grundet risikoen for kørselsforbud, selvom lægen anbefaler det.

Mange mener, at dialogen med lægen ville være nemmere, hvis der var bedre støtteordninger i forbindelse med kørselsforbud.

Forslag til hvordan negative konsekvenser af kørselsforbud kan afbødes

I medlemsundersøgelsen var der mulighed for at beskrive forslag til, hvordan man kan afbøde de

negative konsekvenser af et kørselsforbud.

Forslagene indgår i Epilepsiforeningens interessepolitiske arbejde med at forbedre støtteordninger. Sammenfattende omhandlende flest forslag følgende temaer:

Individuel lægefaglig afgørelse af behovet for og varighed af kørselsforbud

Konsekvenserne af epilepsi er meget individuelle og er langt fra ens for alle. Derfor bør kørselsforbud ikke være baseret på de samme regler gældende for alle mennesker med epilepsi uanset epilepsiens individuelle konsekvenser. I stedet for bør behovet for og varighed af kørselsforbud afgøres individuelt ved lægefaglig beslutning.

Økonomisk støtte til offentlig transport

Der bør være økonomisk støtte til brug af offentlig transport i perioden med kørselsforbud. For eksempel i form af tilskud til eller lavere billetpriser til tog- og bustransport, flekstrafik, m.m. Herunder kørsel med taxa såfremt offentlig transport af

forskellige årsager ikke er muligt at anvende offentlig transport.

Lavere pris ved fornyelse af kørekort

Omkostningerne til fornyelse af kørekort og herunder til lægeerklæringer kan være betydelige. Der bør være en lavere pristakst ved fornyelse af kørekort for menneske med epilepsi.

Støtteordning ved transport i jobfunktionen

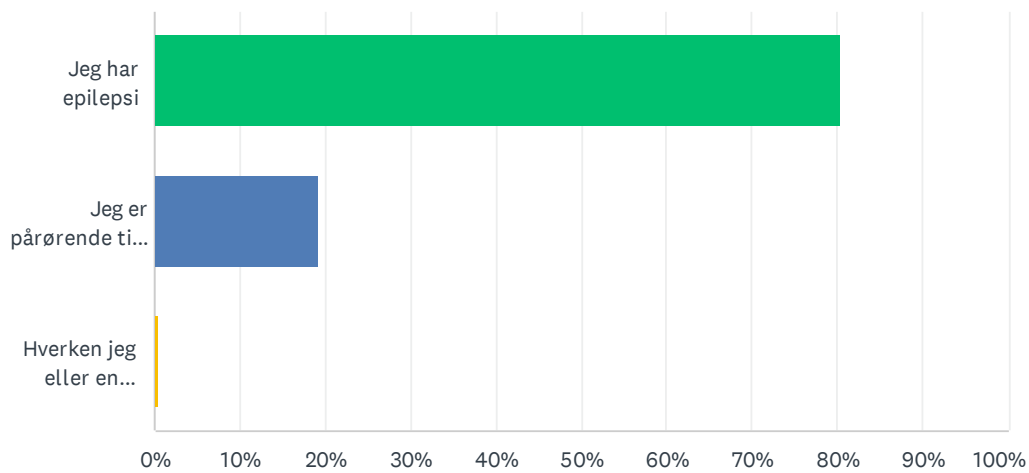
I dag findes ingen offentlig støtte for lønmodtager eller arbejdsgiver, når der er brug for kørekort til udførelse af arbejdsopgaver i jobfunktionen. Der bør være en støtteordning for mennesker med epilepsi og kørselsforbud.

Sp. 1 Hvem har epilepsi?

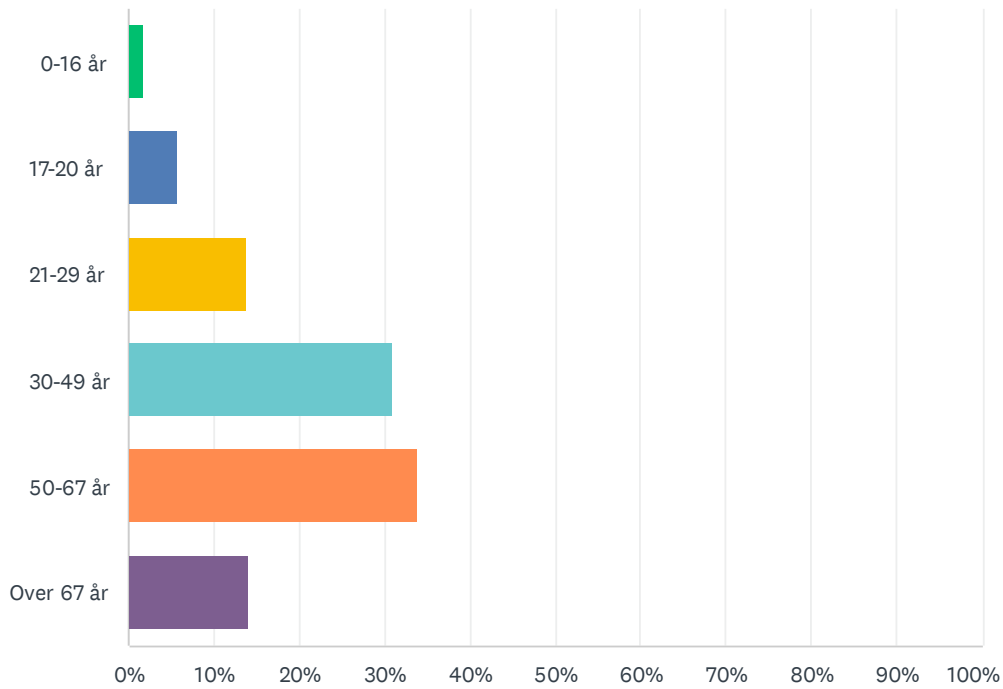
Besvaret: 811 Sprunget over: 4

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Jeg har epilepsi	80.39% 652
Jeg er pårørende til en person med epilepsi og svarer på vegne af ham/hende	19.11% 155
Hverken jeg eller en nærtstående har epilepsi	0.49% 4
I ALT	811

Sp. 2 Hvad er din alder?

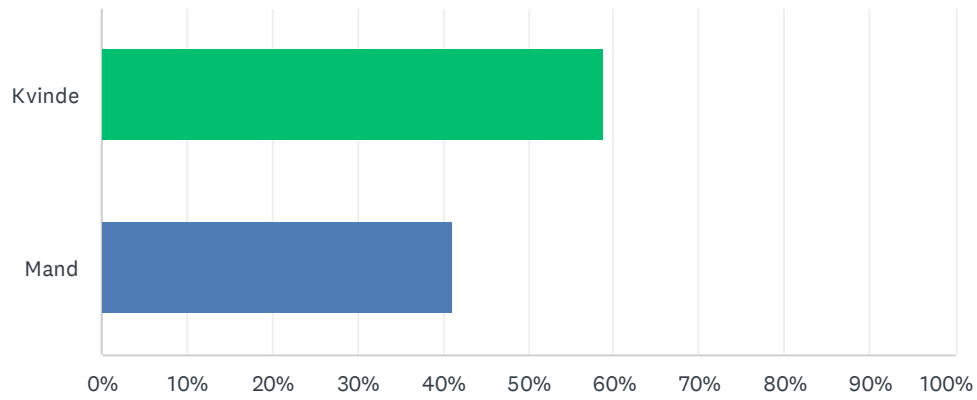
Besvaret: 807 Sprunget over: 8

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
0-16 år	1.61% 13
17-20 år	5.82% 47
21-29 år	13.75% 111
30-49 år	30.98% 250
50-67 år	33.83% 273
Over 67 år	14.00% 113
I ALT	807

Sp. 3 Hvilket køn har du?

Besvaret: 793 Sprunget over: 22

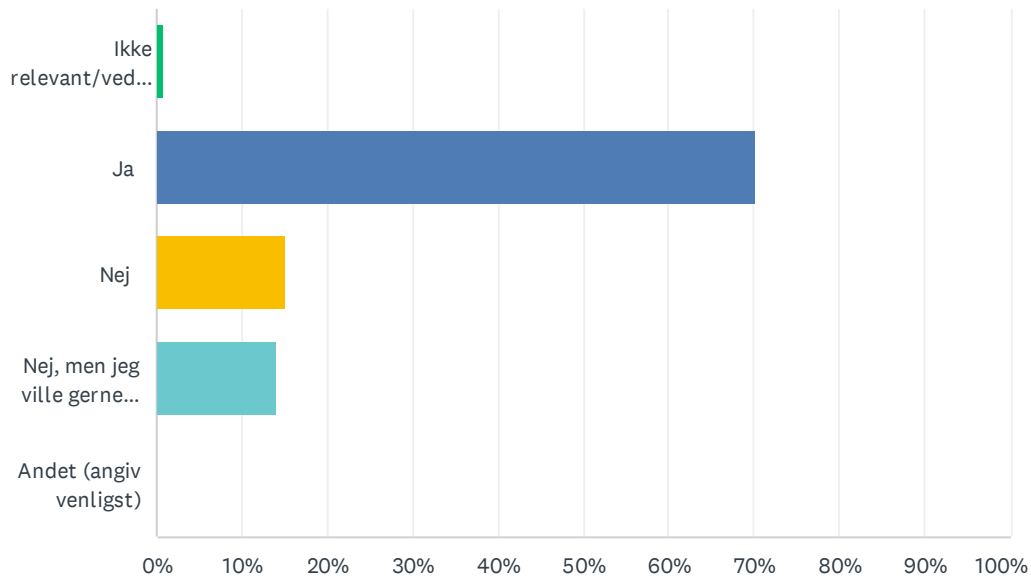

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Kvinde	58.76%	466
Mand	41.24%	327
I ALT		793

Sp. 4 Har du nu eller tidligere haft gruppe 1-kørekort til bil (lille kørekort)?

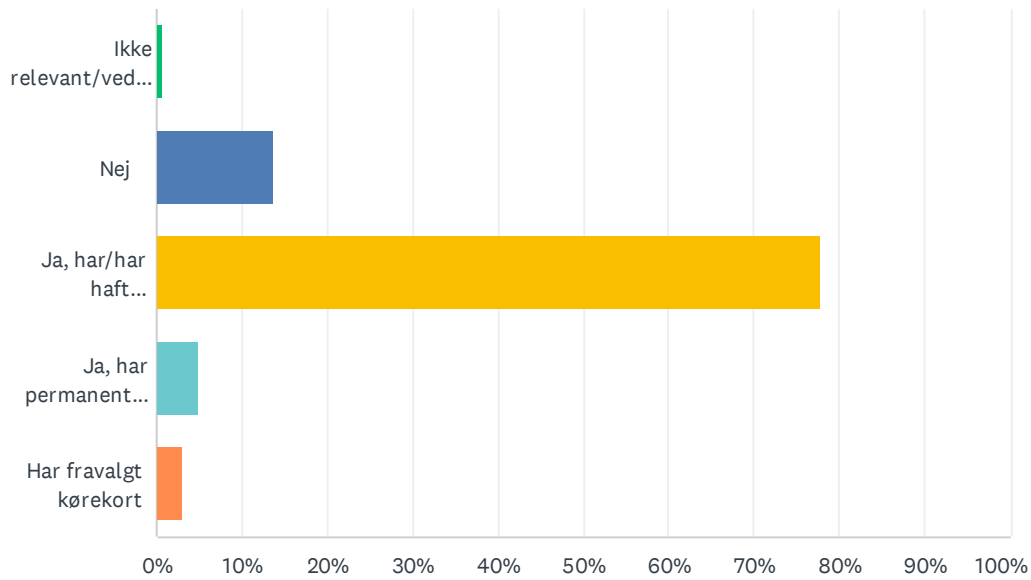
Besvaret: 786 Sprunget over: 29

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/ved ikke	0.76% 6
Ja	70.10% 551
Nej	15.14% 119
Nej, men jeg ville gerne have haft det	13.99% 110
Andet (angiv venligst)	0.00% 0
I ALT	786

Sp. 5 Har du nu eller tidligere haft kørselsforbud på grund af epilepsien?

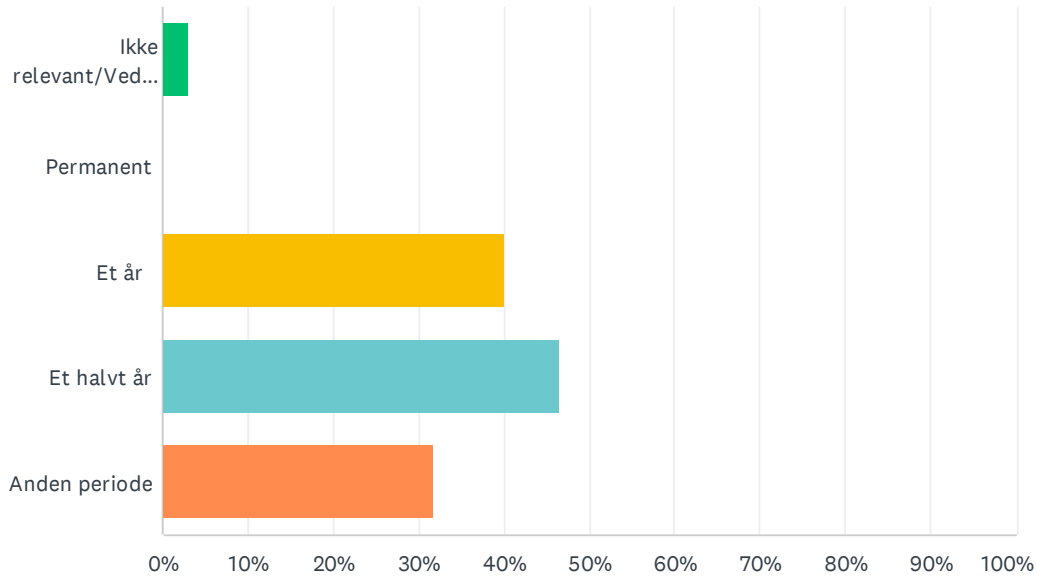
Besvaret: 550 Sprunget over: 265

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/ved ikke	0.73%	4
Nej	13.64%	75
Ja, har/har haft midlertidigt kørselsforbud på grund af epilepsien.	77.82%	428
Ja, har permanent kørselsforbud	4.91%	27
Har fravalgt kørekort	2.91%	16
I ALT		550

Sp. 6 Hvor lang tid har/fik du midlertidigt kørselsforbud? (sæt gerne flere krydser, hvis der har været kørselsforbud flere gange)

Besvaret: 429 Sprunget over: 386

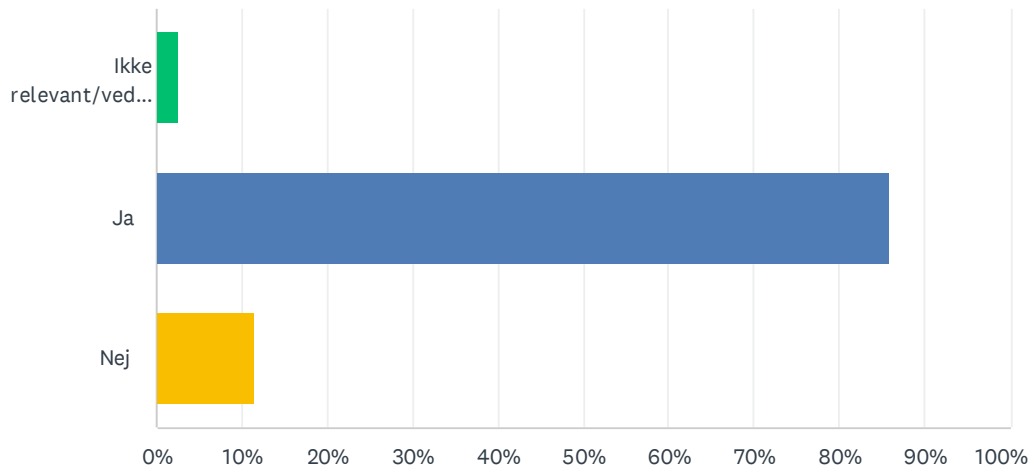

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	3.03% 13
Permanent	0.00% 0
Et år	40.09% 172
Et halvt år	46.39% 199
Anden periode	31.70% 136
Respondenter i alt: 429	

Sp. 7 Har kørselsforbuddet påvirket dagligdagen negativt

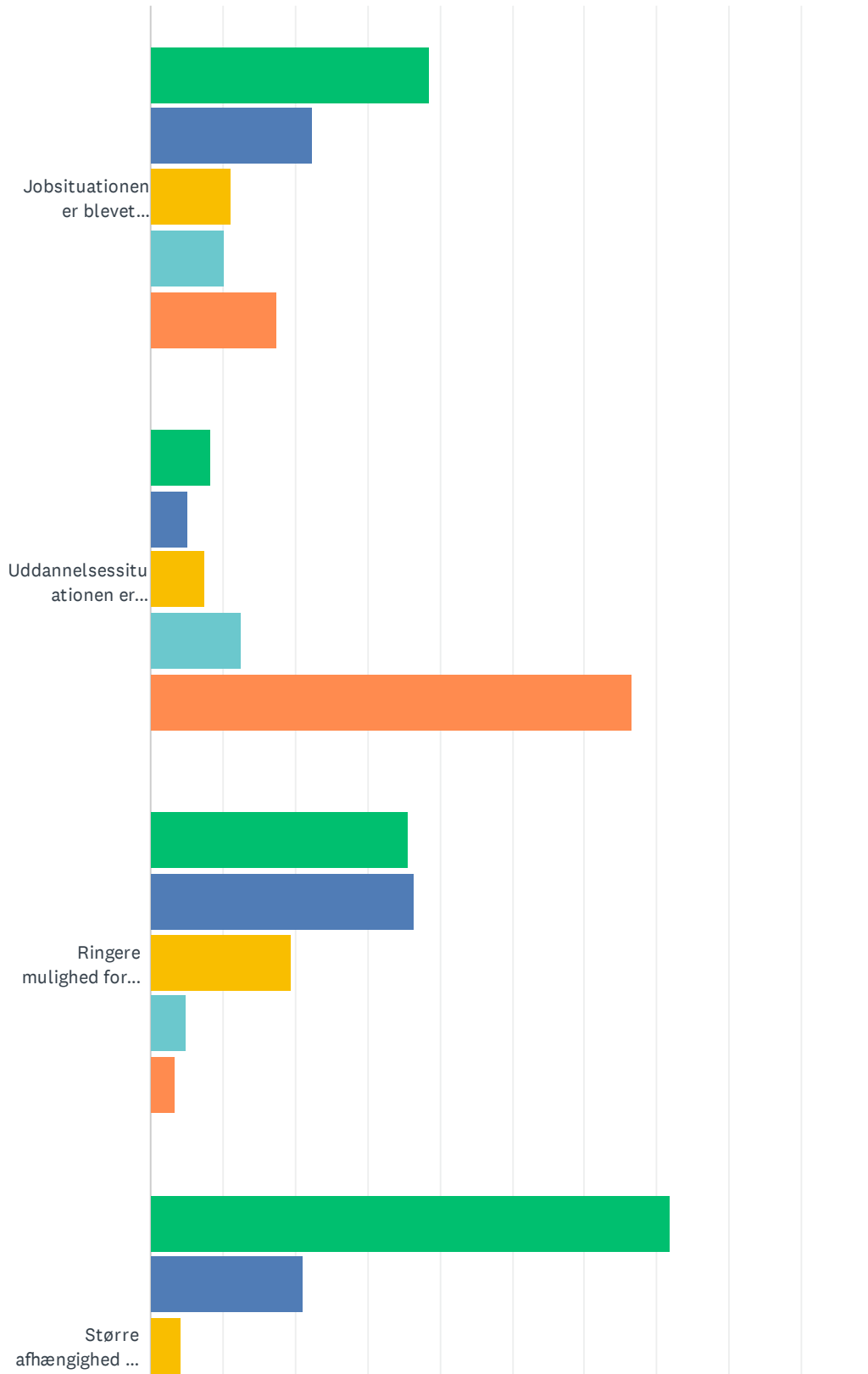
Besvaret: 455 Sprunget over: 360

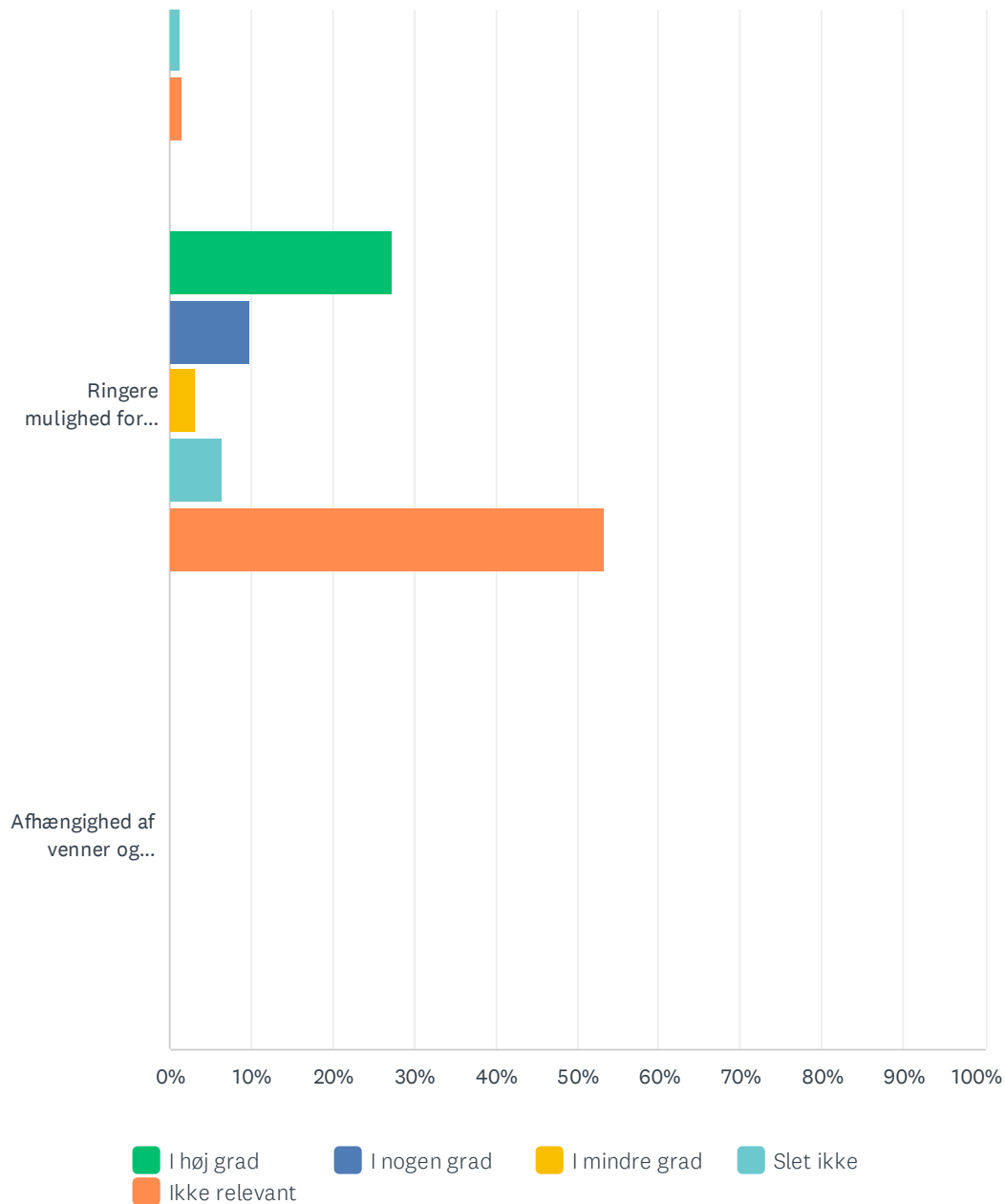

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/ved ikke	2.64% 12
Ja	85.93% 391
Nej	11.43% 52
I ALT	455

Sp. 8 I hvilken grad har kørselsforbuddet påvirket dagligdagen på disse områder?

Besvaret: 385 Sprunget over: 430

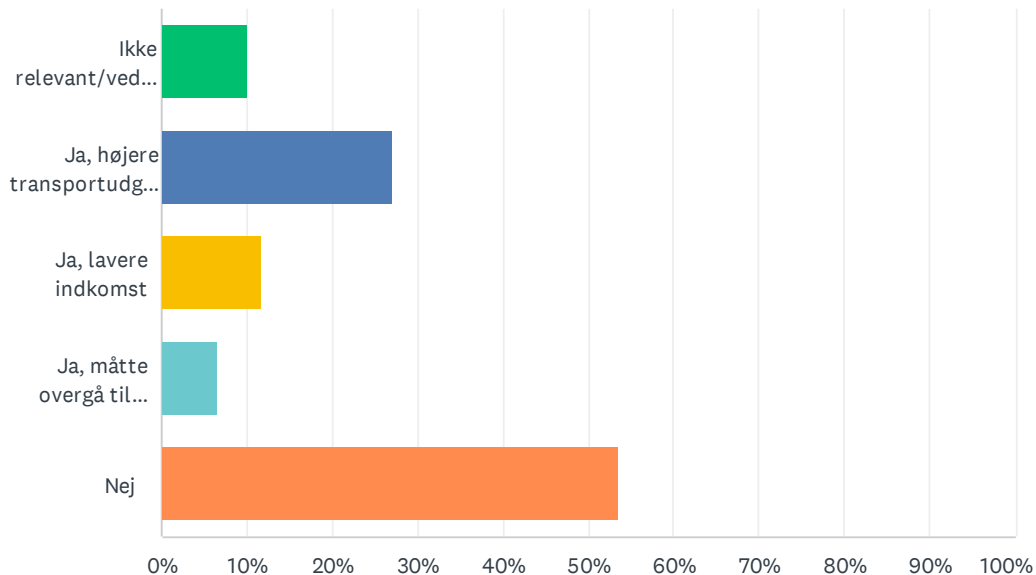

	I HØJ GRAD	I NOGEN GRAD	I MINDRE GRAD	SLET IKKE	IKKE RELEVANT	I ALT	VÆGTET GENNEMSNIT
Jobsituationen er blevet forringet	38.62% 146	22.49% 85	11.11% 42	10.32% 39	17.46% 66	378	1.92
Uddannelsessituationen er blevet forringet	8.38% 30	5.03% 18	7.54% 27	12.57% 45	66.48% 238	358	2.73
Ringere mulighed for at deltage i sociale aktiviteter	35.70% 136	36.48% 139	19.42% 74	4.99% 19	3.41% 13	381	1.93
Større afhængighed af venner og familie	71.80% 275	21.15% 81	4.18% 16	1.31% 5	1.57% 6	383	1.34
Ringere mulighed for at transportere børn til og fra daginstitution eller skole	27.20% 102	9.87% 37	3.20% 12	6.40% 24	53.33% 200	375	1.76
Afhængighed af venner og familie	0.00% 0	0.00% 0	0.00% 0	0.00% 0	0.00% 0	0	0.00

Sp. 9 Har kørselsforbuddet haft negative privatøkonomiske konsekvenser? (Sæt gerne flere krydser)

Besvaret: 435 Sprunget over: 380

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/ved ikke	10.11%	44
Ja, højere transportudgifter	27.13%	118
Ja, lavere indkomst	11.72%	51
Ja, måtte overgå til sociale ydelser	6.67%	29
Nej	53.56%	233
Respondenter i alt: 435		

Sp 8. I hvilken grad har kørselsforbuddet påvirket dagligdagen på disse området?

Sammendrag af 64 besvarelser om "Andet":

- Mindre frihed i dagligdagen og tab af autonomi.
- Dagligdagen besværliggjort af ekstra tid til offentlig transport til og fra job.
- Når man bor på landet er daglige gøremål og andre aktiviteter besværliggjort.

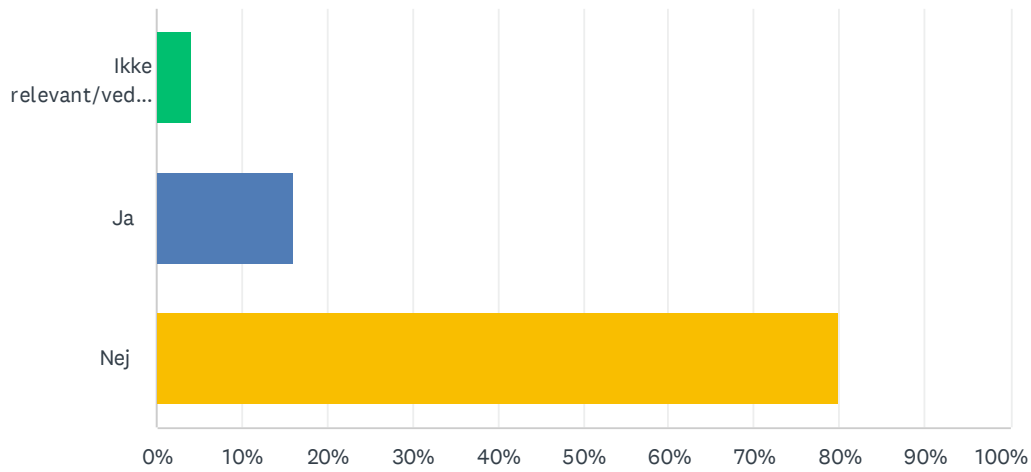
Sp. 9. Har kørselsforbuddet haft negative privatøkonomiske konsekvenser?

Sammendrag af 43 åbne besvarelser ved "Angiv andet":

- Tab af indkomst fra job eller virksomhed.
- Omkostninger til brug af offentlig transport og taxa.
- Erhvervelse af el-cykel og o.lign.
- Spildte omkostninger til vægtafgift, bilforsikring m.m.

Sp. 10 Var du under uddannelse, da du fik kørselsforbud?

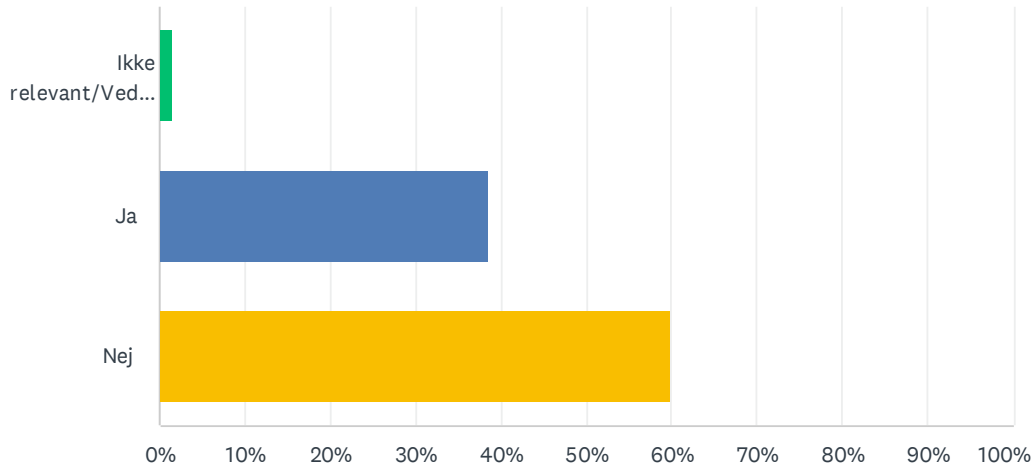
Besvaret: 442 Sprunget over: 373

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/ved ikke	4.07% 18
Ja	16.06% 71
Nej	79.86% 353
I ALT	442

Sp. 11 Bruger eller brugte du bil i forbindelse med uddannelsen, da du fik kørselsforbud?

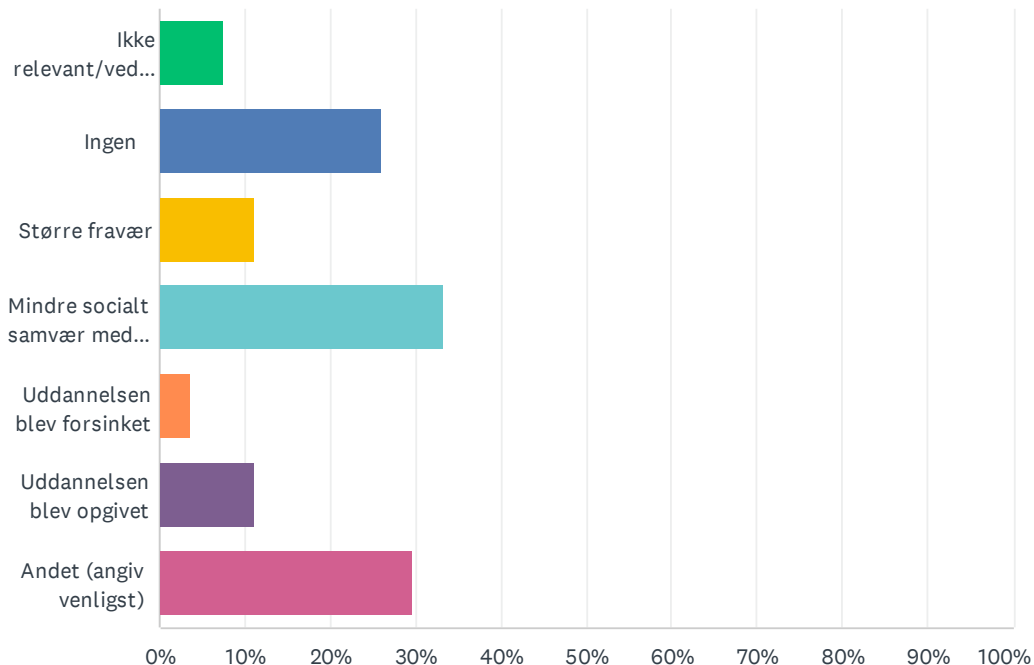
Besvaret: 70 Sprunget over: 745

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	1.43% 1
Ja	38.57% 27
Nej	60.00% 42
I ALT	70

Sp. 12 Hvilke konsekvenser har/havde kørselsforbuddet for uddannelsen? (Sæt gerne flere krydser)

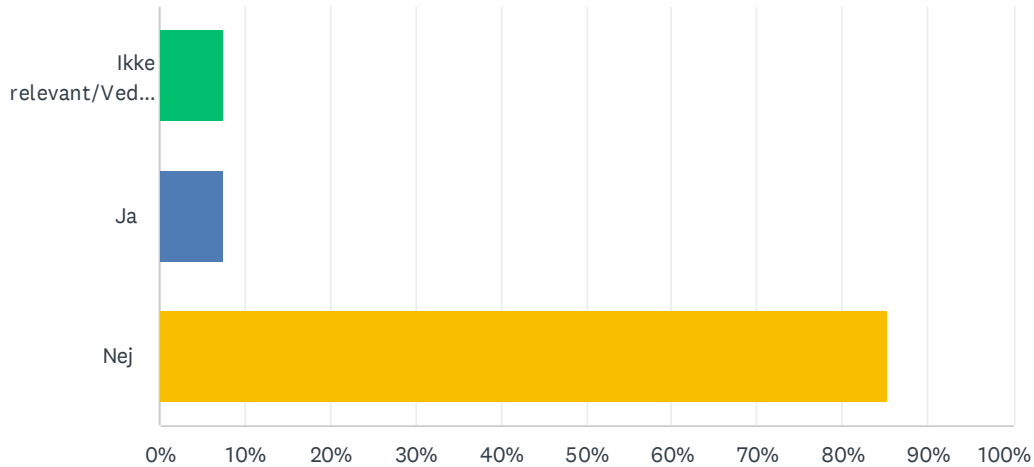
Besvaret: 27 Sprunget over: 788

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/ved ikke	7.41%	2
Ingen	25.93%	7
Større fravær	11.11%	3
Mindre socialt samvær med medstuderende	33.33%	9
Uddannelsen blev forsinket	3.70%	1
Uddannelsen blev opgivet	11.11%	3
Andet (angiv venligst)	29.63%	8
Respondenter i alt: 27		

Sp. 13 Har du valgt at melde dig syg udelukkende på grund af kørselsforbuddet?

Besvaret: 27 Sprunget over: 788

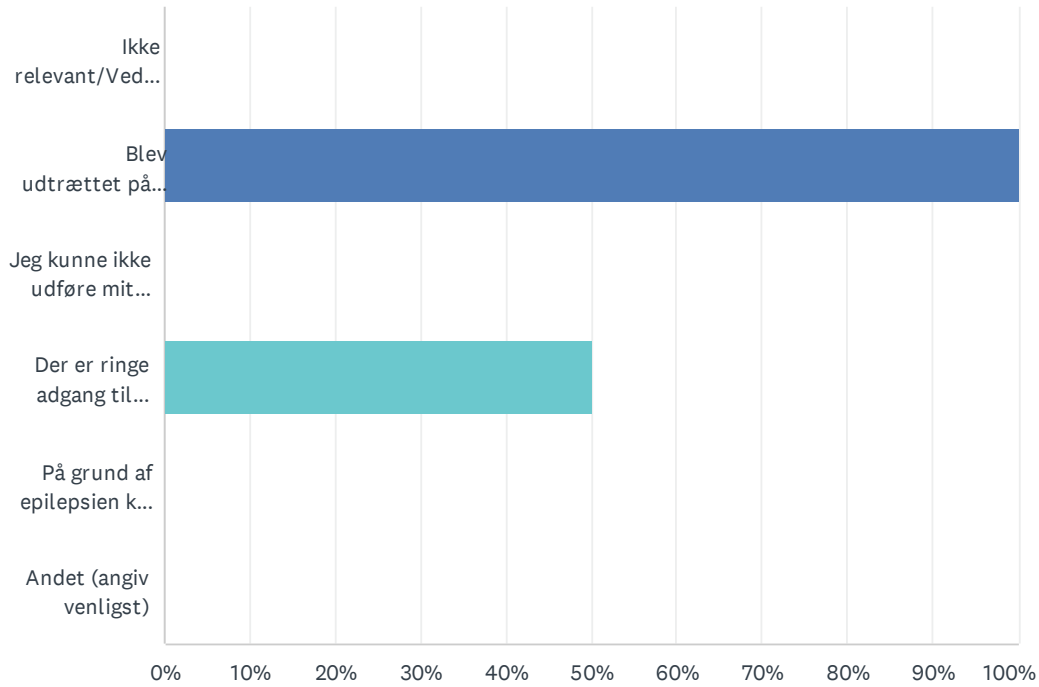

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	7.41% 2
Ja	7.41% 2
Nej	85.19% 23
I ALT	27

Sp. 14 Hvorfor var det nødvendigt at melde dig syg udelukkende på grund af kørselsforbuddet? (Sæt gerne flere krydser)

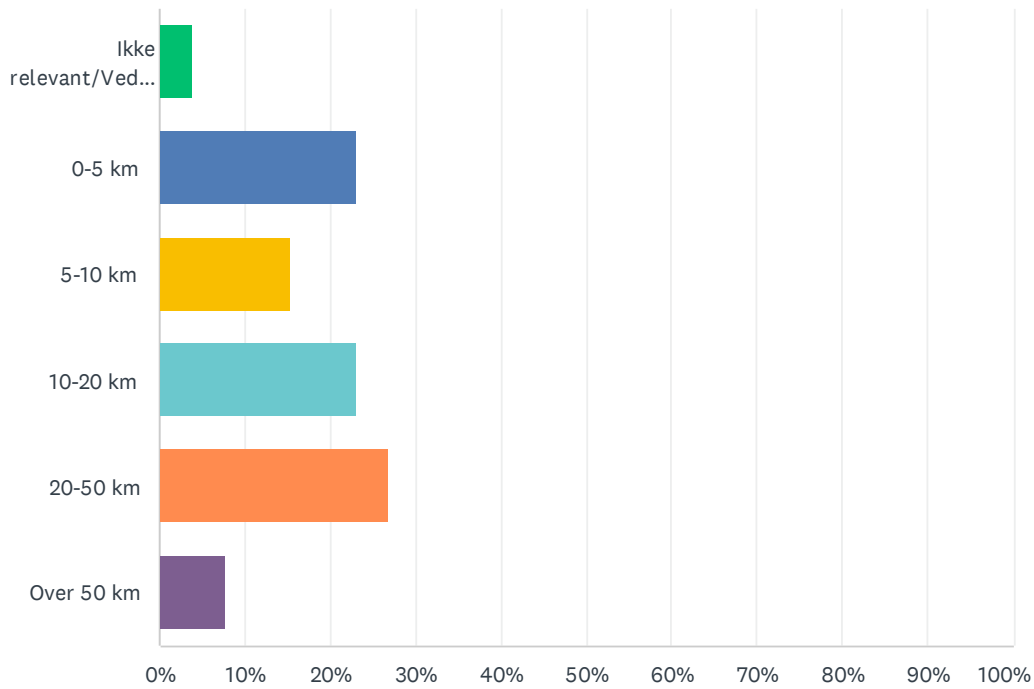
Besvaret: 2 Sprunget over: 813

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	0.00%	0
Blev udtrættet på grund af ekstra transporttid	100.00%	2
Jeg kunne ikke udføre mit arbejde uden kørekort	0.00%	0
Der er ringe adgang til offentlig transport, hvor jeg bor	50.00%	1
På grund af epilepsien kan jeg ikke benytte offentlig transport	0.00%	0
Andet (angiv venligst)	0.00%	0
Respondenter i alt: 2		

Sp. 15 Hvor langt har eller havde du til uddannelse?

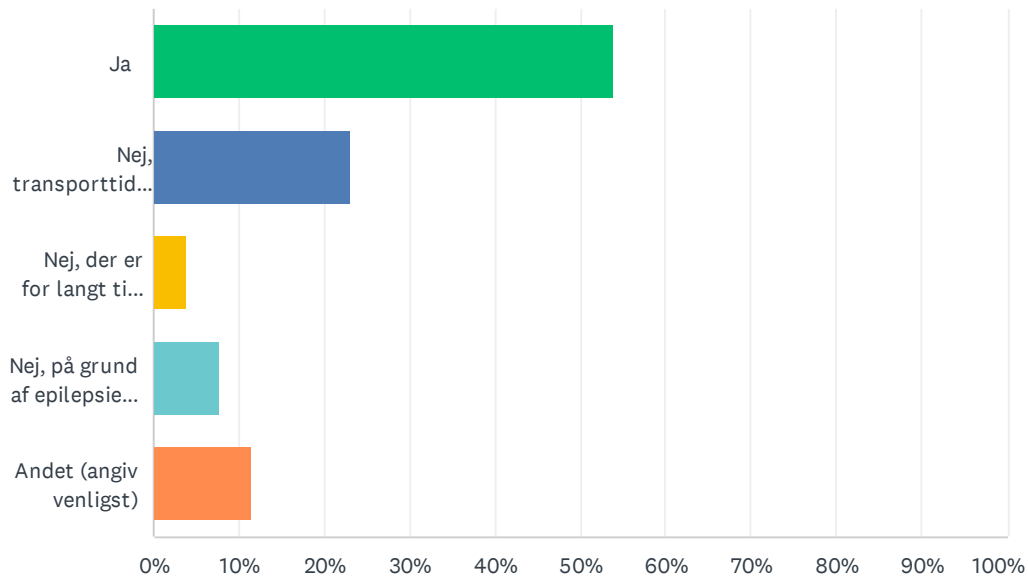
Besvaret: 26 Sprunget over: 789

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	3.85%	1
0-5 km	23.08%	6
5-10 km	15.38%	4
10-20 km	23.08%	6
20-50 km	26.92%	7
Over 50 km	7.69%	2
I ALT		26

Sp. 16 Kan du benytte offentlig transport?

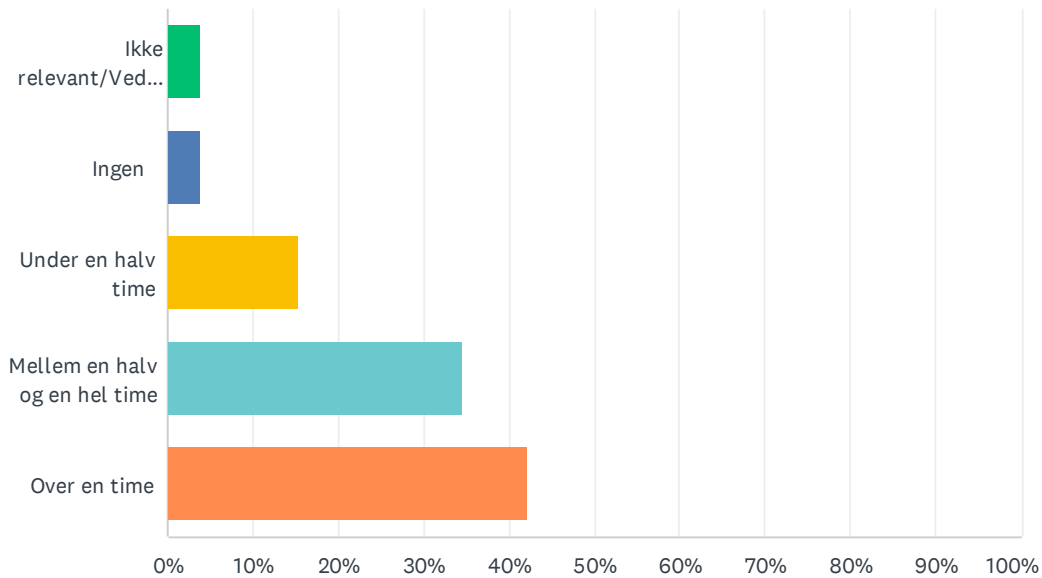
Besvaret: 26 Sprunget over: 789

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ja	53.85%	14
Nej, transporttiden bliver for lang til at hverdagen kan fungere for mig	23.08%	6
Nej, der er for langt til offentlig transport	3.85%	1
Nej, på grund af epilepsien kan jeg ikke benytte offentlig transport	7.69%	2
Andet (angiv venligst)	11.54%	3
I ALT		26

Sp. 17 Hvor lang ekstra transporttid betød kørselsforbuddet?

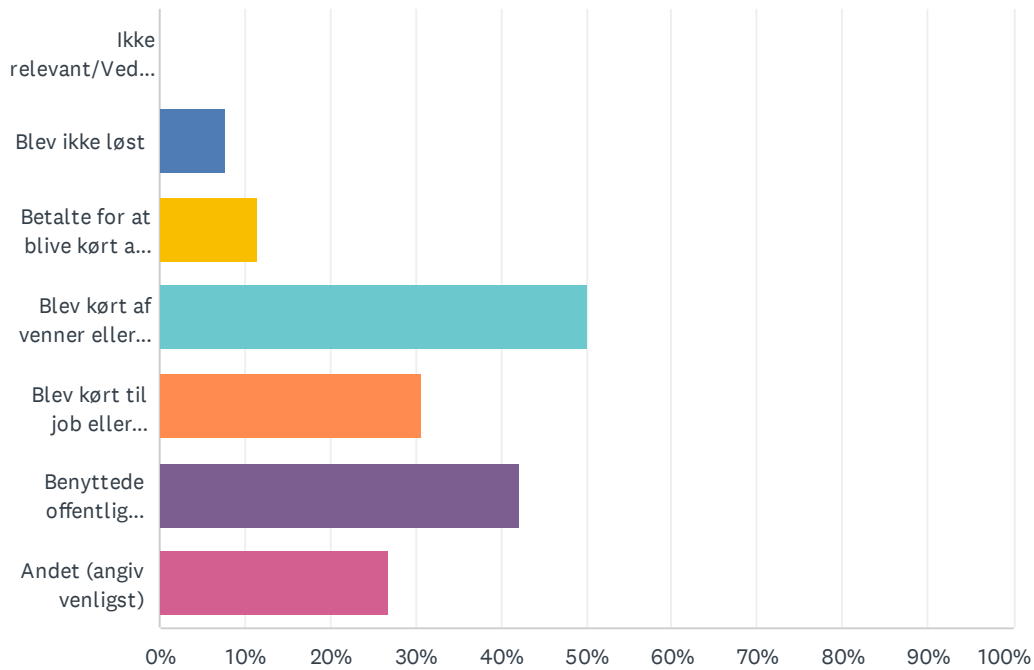
Besvaret: 26 Sprunget over: 789

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	3.85% 1
Ingen	3.85% 1
Under en halv time	15.38% 4
Mellem en halv og en hel time	34.62% 9
Over en time	42.31% 11
I ALT	26

Sp. 18 Hvordan blev transportproblemerne løst? (Sæt gerne flere krydser)

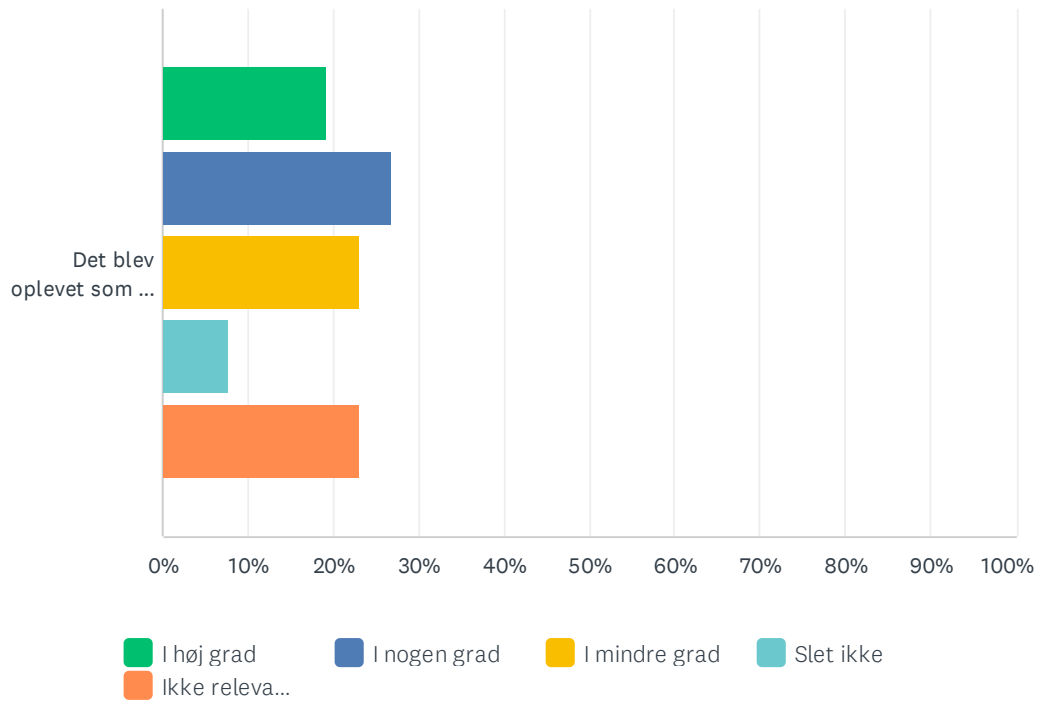
Besvaret: 26 Sprunget over: 789

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	0.00%	0
Blev ikke løst	7.69%	2
Betalte for at blive kørt af andre	11.54%	3
Blev kørt af venner eller familie	50.00%	13
Blev kørt til job eller uddannelse af kolleger eller studiekammerater	30.77%	8
Benyttede offentlig transport	42.31%	11
Andet (angiv venligst)	26.92%	7
Respondenter i alt: 26		

Sp. 19 Hvis du blev kørt af venner og familier, hvordan oplevede de det?

Besvaret: 26 Sprunget over: 789

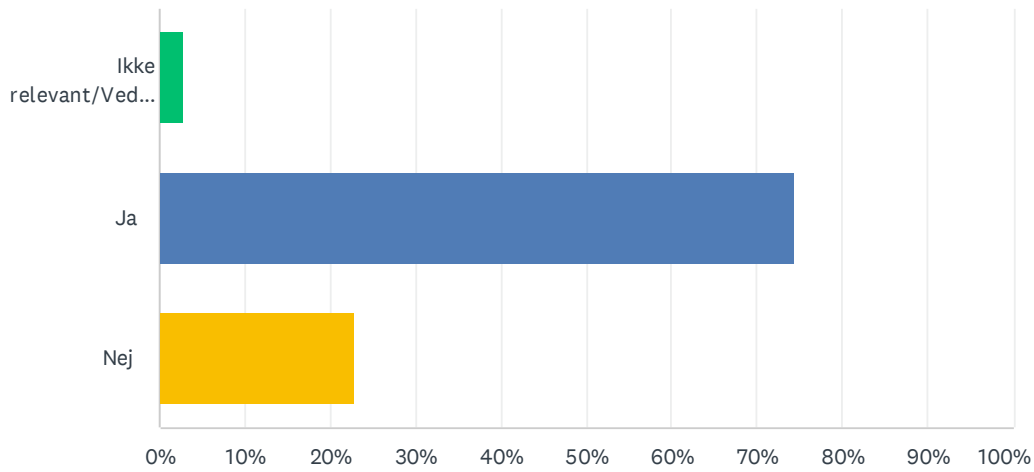

	I HØJ GRAD	I NOGEN GRAD	I MINDRE GRAD	SLET IKKE	IKKE RELEVANT/VED IKKE	I ALT	VÆGTET GENNEMSNI
Det blev oplevet som en belastning	19.23% 5	26.92% 7	23.08% 6	7.69% 2	23.08% 6	26	2.25

Sp. 20 Var du i arbejde, da du fik kørselsforbud?

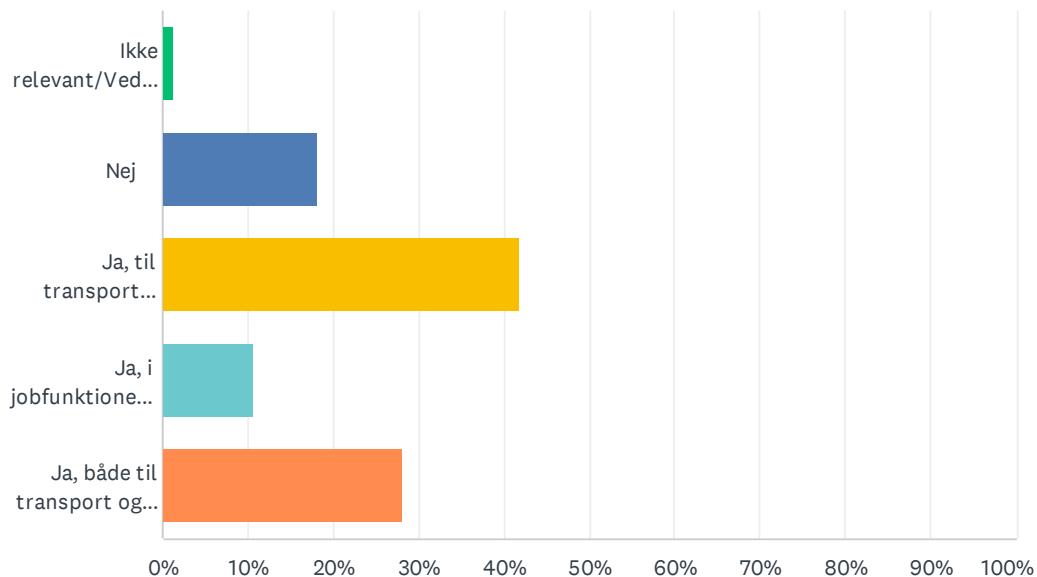
Besvaret: 439 Sprunget over: 376

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	2.73% 12
Ja	74.49% 327
Nej	22.78% 100
I ALT	439

Sp. 21 Bruger eller brugte du kørekort i forbindelse med arbejdet, da du fik kørselsforbud?

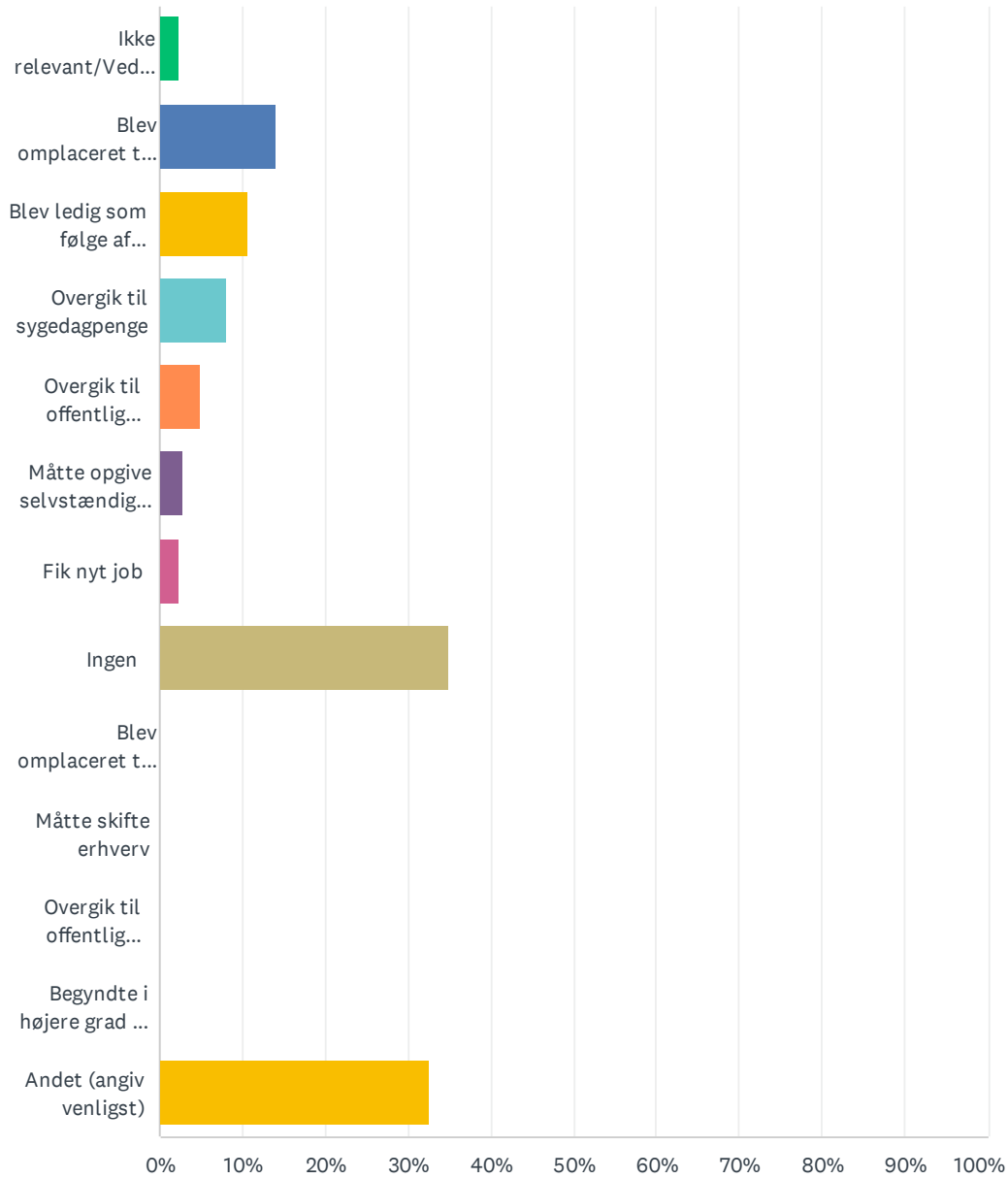
Besvaret: 326 Sprunget over: 489

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	1.23%	4
Nej	18.10%	59
Ja, til transport til/fra arbejdssted	41.72%	136
Ja, i jobfunktionen på arbejdet	10.74%	35
Ja, både til transport og i jobfunktionen	28.22%	92
I ALT		326

Sp. 22 Hvilke konsekvenser har kørselsforbuddet haft for jobbet? (Sæt gerne flere krydser)

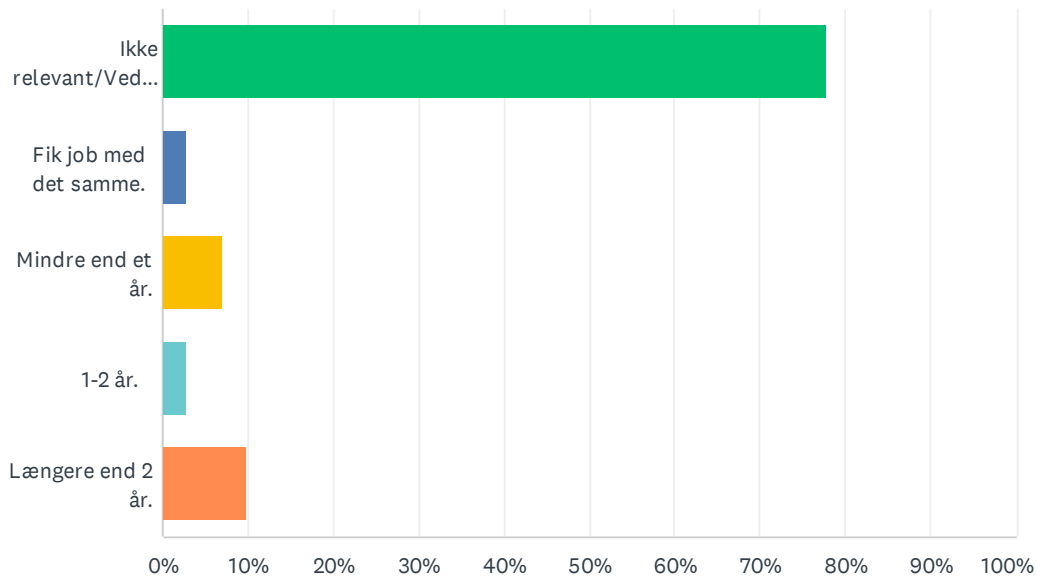
Besvaret: 261 Sprunget over: 554

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	2.30%	6
Blev omplaceret til andet arbejde på arbejdspladsen	14.18%	37
Blev ledig som følge af kørselsforbudet	10.73%	28
Overgik til sygedagpenge	8.05%	21
Overgik til offentlig forsørgelse - f.eks. revalidering, kontanthjælp eller lign.	4.98%	13
Måtte opgive selvstændig virksomhed	2.68%	7
Fik nyt job	2.30%	6
Ingen	34.87%	91
Blev omplaceret til andet arbejde i samme virksomhed	0.00%	0
Måtte skifte erhverv	0.00%	0
Overgik til offentlig ydelse	0.00%	0
Begyndte i højere grad at arbejde hjemmefra	0.00%	0
Andet (angiv venligst)	32.57%	85
Respondenter i alt: 261		

Sp. 23 Hvis du blev ledig, hvor længe var du i givet fald ledig?

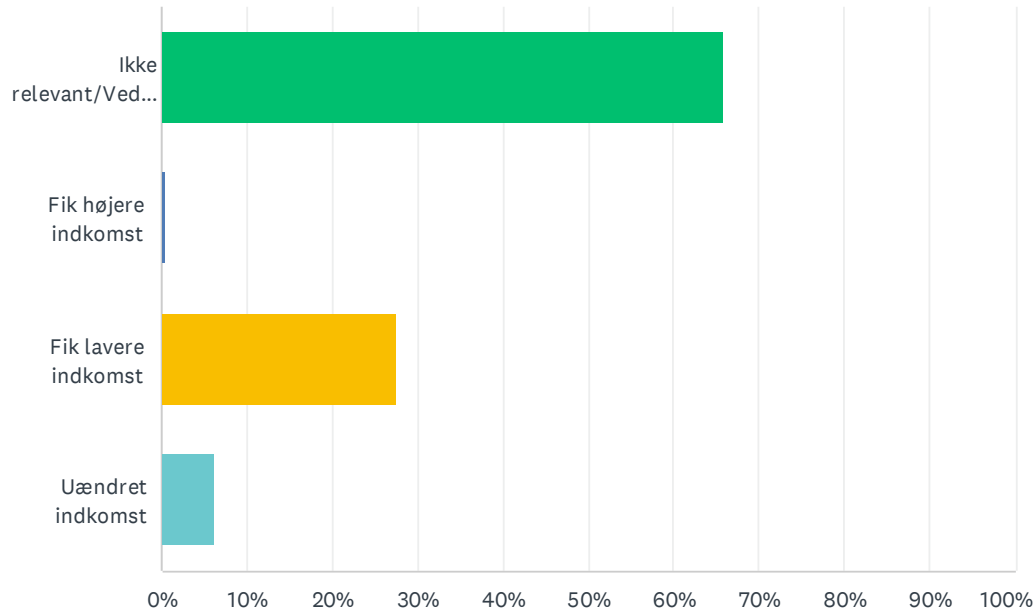
Besvaret: 257 Sprunget over: 558

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	77.82%	200
Fik job med det samme.	2.72%	7
Mindre end et år.	7.00%	18
1-2 år.	2.72%	7
Længere end 2 år.	9.73%	25
I ALT		257

Sp. 24 Hvis du forlod jobbet, hvad betød ledigheden eller jobskiftet da for indkomsten?

Besvaret: 255 Sprunget over: 560

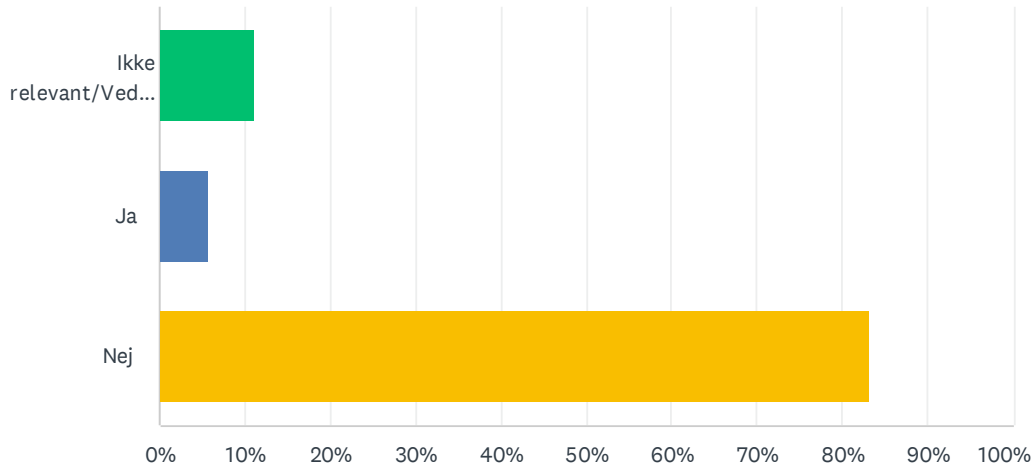

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	65.88% 168
Fik højere indkomst	0.39% 1
Fik lavere indkomst	27.45% 70
Uændret indkomst	6.27% 16
I ALT	255

Sp. 25 Har du valgt at melde dig syg udelukkende på grund af kørselsforbuddet?

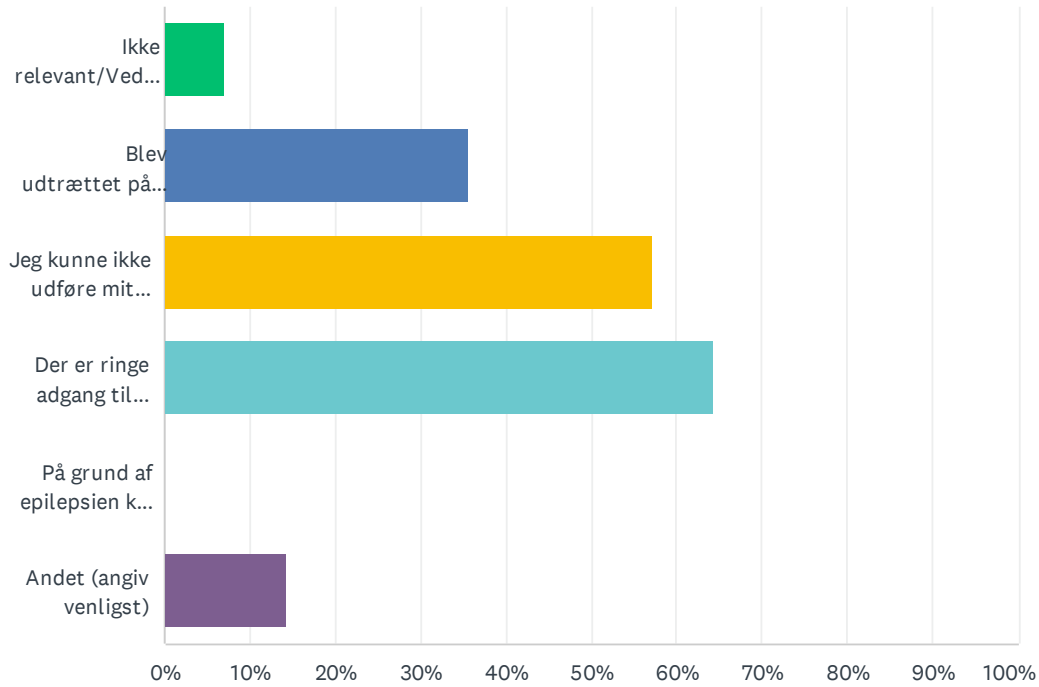
Besvaret: 260 Sprunget over: 555

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	11.15% 29
Ja	5.77% 15
Nej	83.08% 216
I ALT	260

Sp. 26 Hvorfor var det nødvendigt at melde dig syg udelukkende på grund af kørselsforbuddet? (Sæt gerne flere krydser)

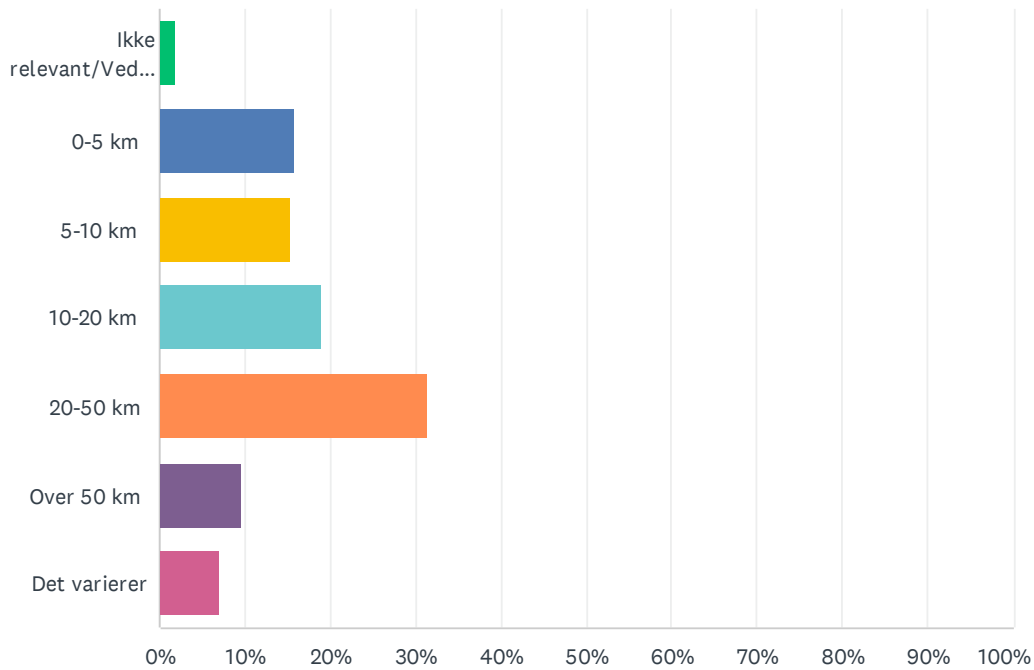
Besvaret: 14 Sprunget over: 801

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	7.14%	1
Blev udtrættet på grund af ekstra transporttid	35.71%	5
Jeg kunne ikke udføre mit arbejde uden kørekort	57.14%	8
Der er ringe adgang til offentlig transport, hvor jeg bor	64.29%	9
På grund af epilepsien kan jeg ikke benytte offentlig transport	0.00%	0
Andet (angiv venligst)	14.29%	2
Respondenter i alt: 14		

Sp. 27 Hvor langt har eller havde du til arbejde?

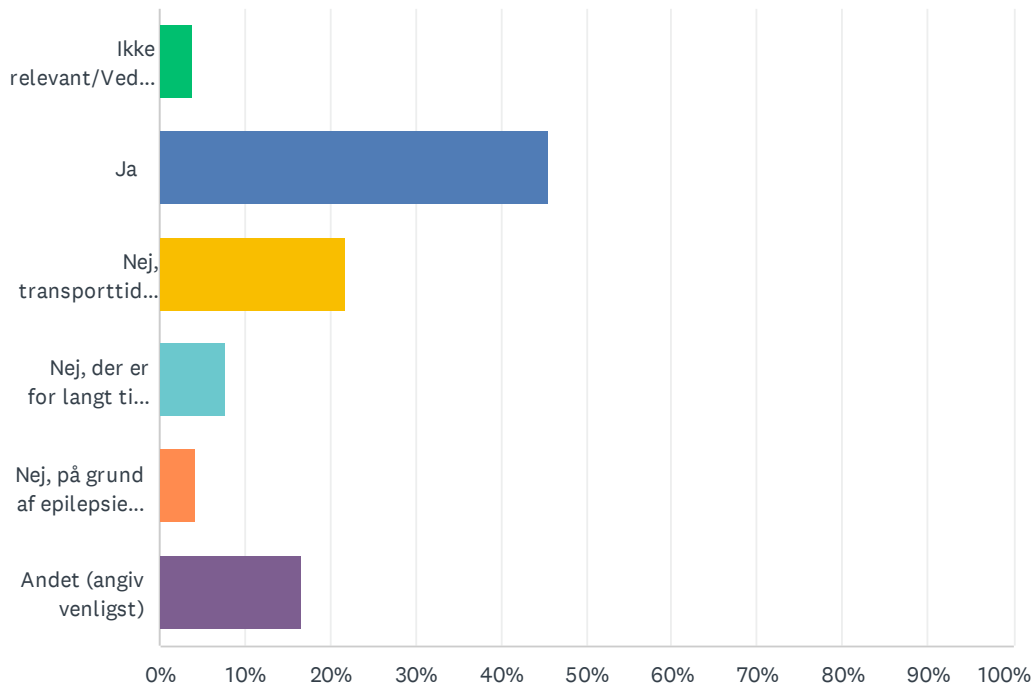
Besvaret: 259 Sprunget over: 556

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	1.93% 5
0-5 km	15.83% 41
5-10 km	15.44% 40
10-20 km	18.92% 49
20-50 km	31.27% 81
Over 50 km	9.65% 25
Det varierer	6.95% 18
I ALT	259

Sp. 28 Kan du benytte offentlig transport?

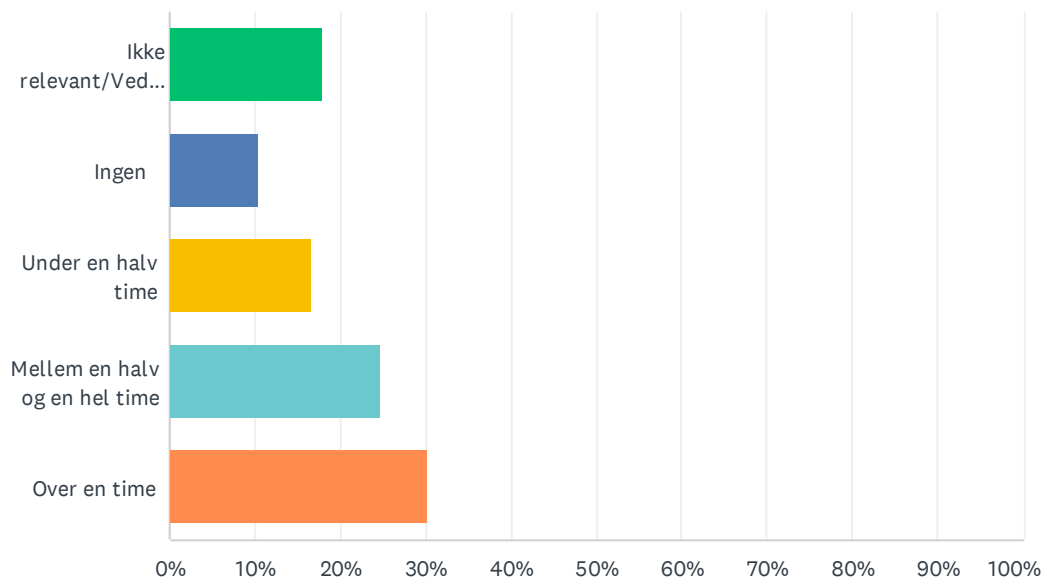
Besvaret: 257 Sprunget over: 558

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	3.89%	10
Ja	45.53%	117
Nej, transporttiden bliver for lang til at hverdagen kan fungere for mig	21.79%	56
Nej, der er for langt til offentlig transport	7.78%	20
Nej, på grund af epilepsien kan jeg ikke benytte offentlig transport	4.28%	11
Andet (angiv venligst)	16.73%	43
I ALT		257

Sp. 29 Hvor lang ekstra transporttid betød kørselsforbuddet?

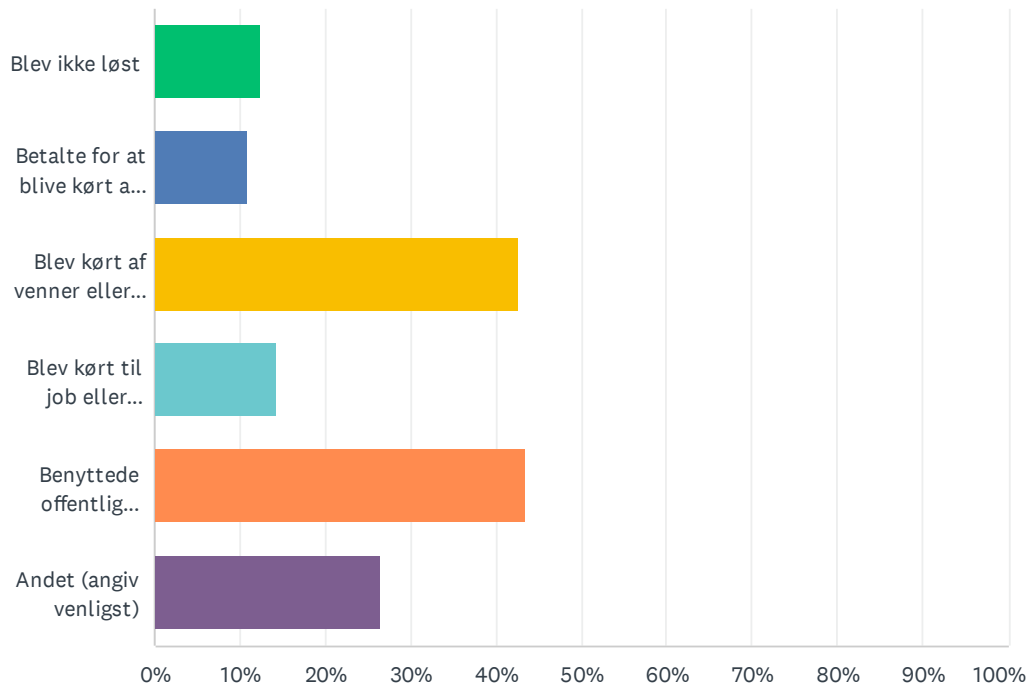
Besvaret: 258 Sprunget over: 557

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	17.83%	46
Ingen	10.47%	27
Under en halv time	16.67%	43
Mellem en halv og en hel time	24.81%	64
Over en time	30.23%	78
I ALT		258

Sp. 30 Hvordan blev transportproblemerne løst? (Sæt gerne flere krydser)

Besvaret: 258 Sprunget over: 557

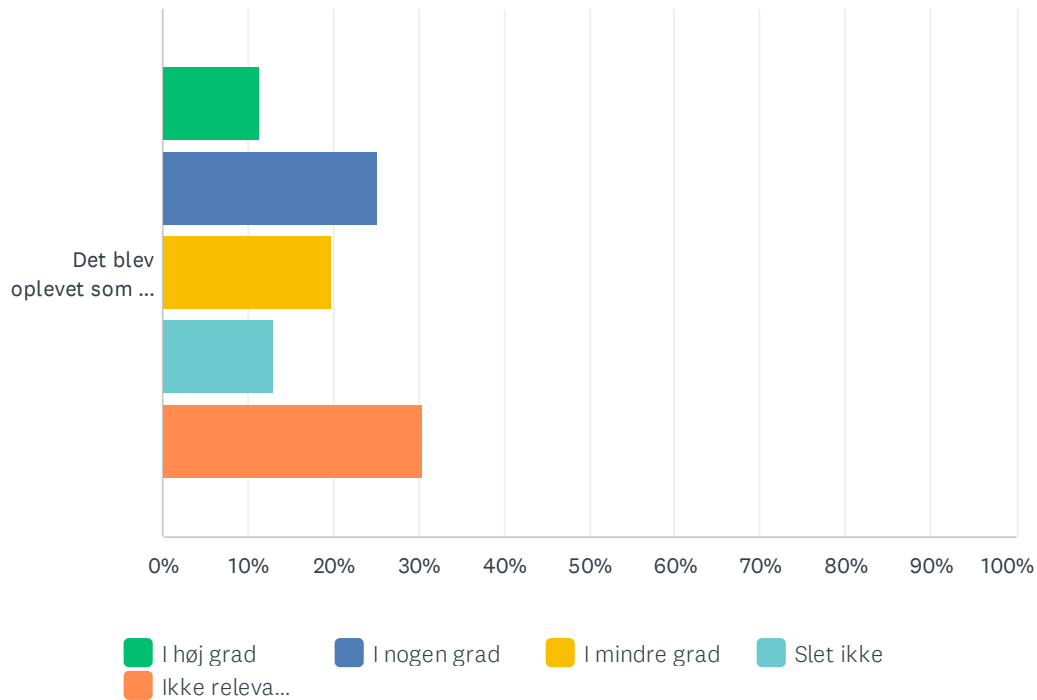

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Blev ikke løst	12.40%	32
Betalte for at blive kørt af andre	10.85%	28
Blev kørt af venner eller familie	42.64%	110
Blev kørt til job eller uddannelse af kolleger eller studiekammerater	14.34%	37
Benyttede offentlig transport	43.41%	112
Andet (angiv venligst)	26.36%	68
Respondenter i alt: 258		

Sp. 31 Hvis du blev kørt af venner og familier, hvordan oplevede de det?

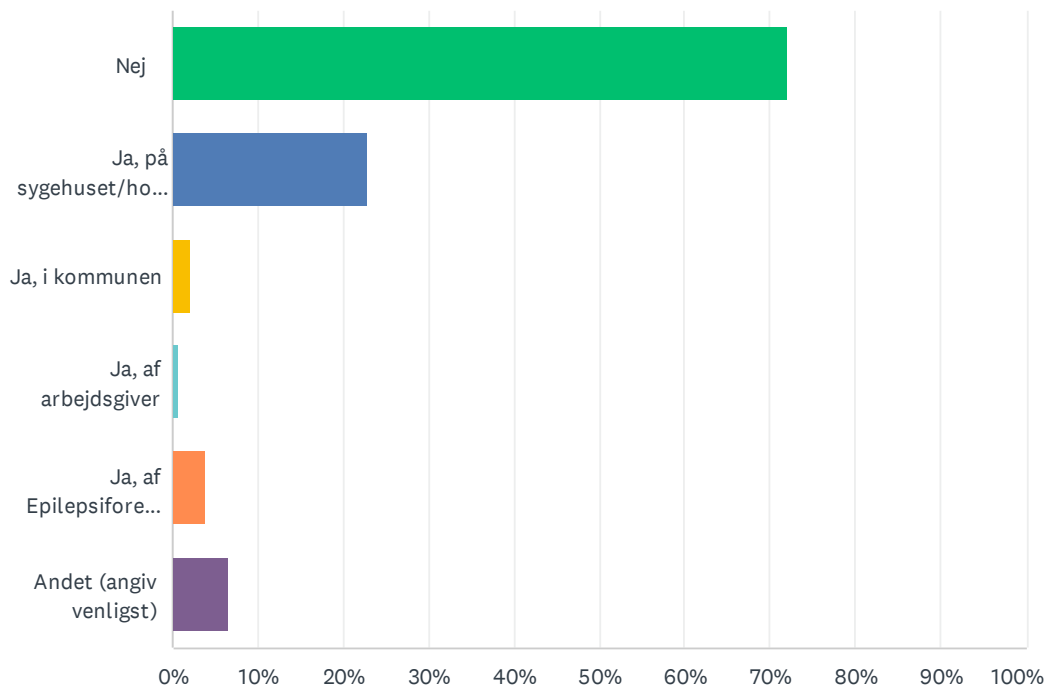
Besvaret: 246 Sprunget over: 569

	I HØJ GRAD	I NOGEN GRAD	I MINDRE GRAD	SLET IKKE	IKKE RELEVANT/VED IKKE	I ALT	VÆGTET GENNEMSNI
Det blev oplevet som en belastning	11.38% 28	25.20% 62	19.92% 49	13.01% 32	30.49% 75	246	2.50

Sp. 32 Har du fået rådgivning i forbindelse med kørselsforbuddet? (sæt gerne flere krydser)

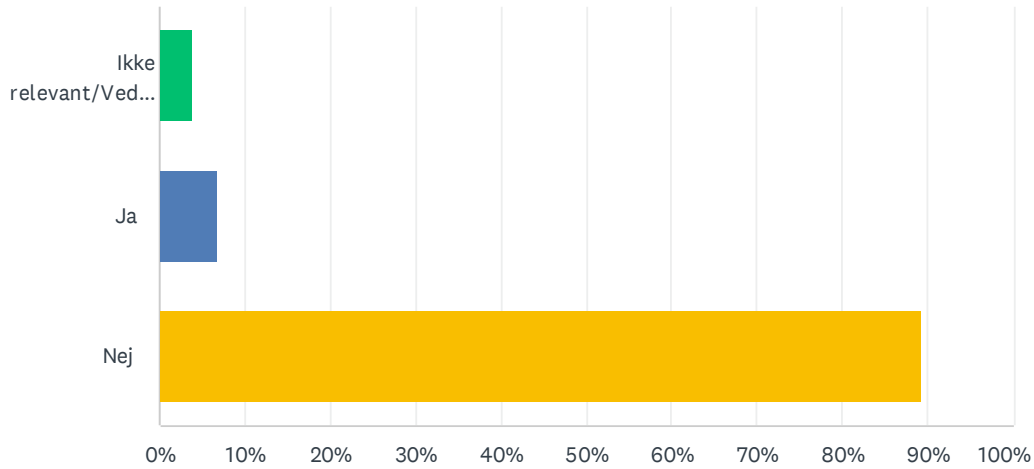
Besvaret: 432 Sprunget over: 383

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Nej	71.99% 311
Ja, på sygehuset/hos behandler	22.92% 99
Ja, i kommunen	2.08% 9
Ja, af arbejdsgiver	0.69% 3
Ja, af Epilepsiforeningen	3.94% 17
Andet (angiv venligst)	6.71% 29
Respondenter i alt: 432	

Sp. 33 Har du søgt støtte hos det offentlige i forbindelse med kørselsforbuddet?

Besvaret: 426 Sprunget over: 389

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	3.76%	16
Ja	6.81%	29
Nej	89.44%	381
I ALT		426

Sp. 28. Kan du benytte offentlig transport?

Sammendrag af 43 åbne besvarelser ved "Angiv andet":

- Offentlig transport passer ikke med arbejdstider (tidlig morgen, aften og nat).
- For stor afstand fra endestation til arbejdsplads.
- Mange skift og forsinkelser gør mødetidspunkt usikkert.

Sp. 30. Hvordan blev transportproblemerne løst?

Sammendrag af 68 åbne besvarelser ved "Angiv andet":

- Købte el-cykel/cykel, Scooter, knallert.
- Gik til og fra arbejdsplads.
- Taxa til og fra arbejdsplads.

Sp. 31. Hvis du blev kørt af venner og familie, hvordan oplevede de det?

Sammendrag af 18 åbne besvarelser ved "Angiv andet":

- Familiens hverdagsliv blev begrænset/besværliggjort.
- Familiens arbejdstider passer ikke med mine.
- Koster dyrt på tid og benzinregningen
- Jeg følte det også selv den afhængighed som en belastning.

Sp. 32. Har du fået rådgivning i forbindelse med kørselsforbuddet?

Sammendrag af 29 åbne besvarelser ved "Angiv andet":

- Politiet men minimal rådgivning.
- Fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

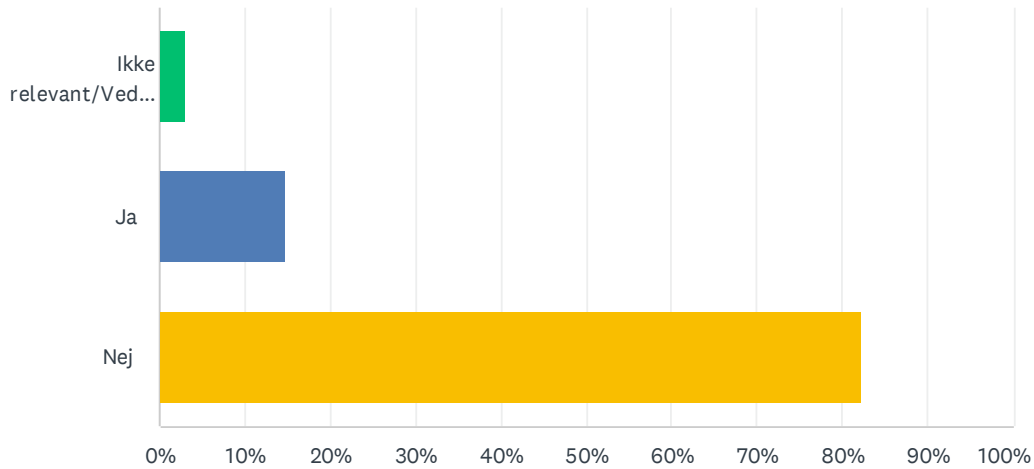
Sp. 35. Har du fået støtte fra det offentlige under kørselsforbuddet?

Sammendrag af 10 åbne besvarelser ved "Angiv andet":

- Ikke støtte fra det offentlige men fra arbejdsgiver.
- Handicapkørsel (104 ture pr. år).

Sp. 36 Har du undladt at rapportere om anfald til lægen på grund af risikoen for et kørselsforbud, og de problemer det ville give dig i dagligdagen?

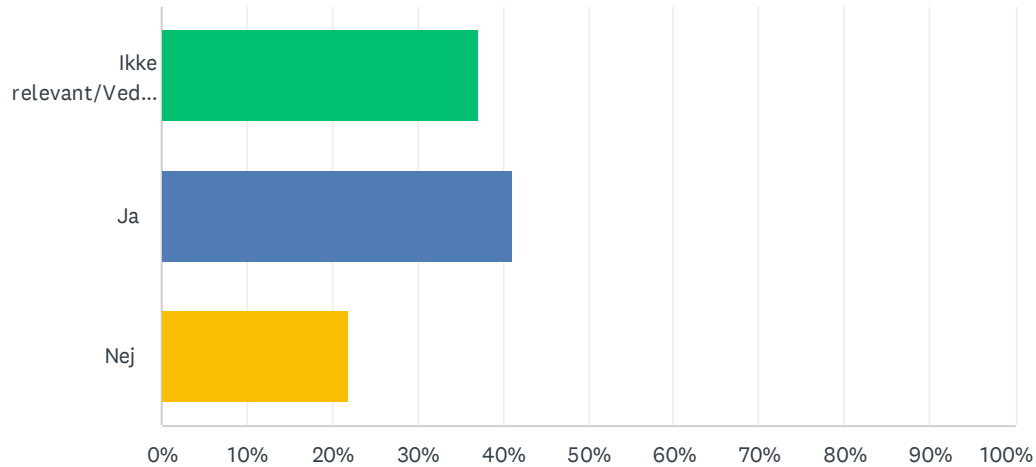
Besvaret: 504 Sprunget over: 311

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	2.98%	15
Ja	14.68%	74
Nej	82.34%	415
I ALT		504

Sp. 37 Vil det gøre dialogen med lægen lettere, hvis der var bedre hjælp i forbindelse med kørselsforbuddet?

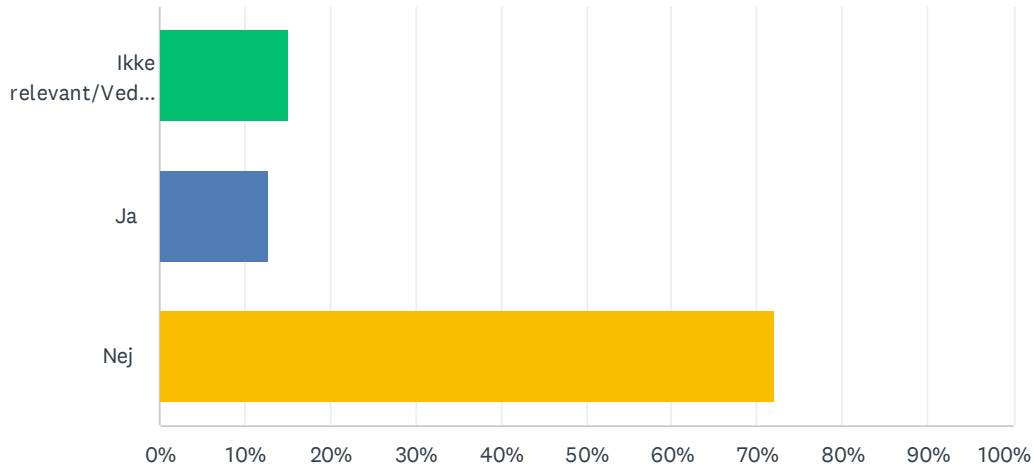
Besvaret: 494 Sprunget over: 321

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER	
Ikke relevant/Ved ikke	37.04%	183
Ja	41.09%	203
Nej	21.86%	108
I ALT		494

Sp. 38 Har du undladt at udtrappe epilepsimedicin for at undgå kørselsforbud, selvom lægen har anbefalet en udtrapning?

Besvaret: 503 Sprunget over: 312

SVARMULIGHEDER	BESVARELSER
Ikke relevant/Ved ikke	15.11% 76
Ja	12.72% 64
Nej	72.17% 363
I ALT	503

Sp 39: Har du forslag til, hvordan man kan afbøde de negative konsekvenser af et kørselsforbud?

I surveyet anmodede vi om forslag til (åbne besvarelser), hvordan man med hjælp og støtte kan afbøde de negative konsekvenser af kørselsforbud.

Vi modtog 240 besvarelser med forslag. Forslagene indgår i Epilepsiforeningens interessepolitiske arbejde med at forbedre støtteordninger.

Sammenfattende omhandlende flest forslag følgende temaer:

- Økonomisk støtte til offentligt transport

Der bør være økonomisk støtte til brug af offentlig transport i perioden med kørselsforbud. For eksempel i form af tilskud til eller lavere billetpriser til tog- og bustransport, flekstrafik, m.m. Herunder kørsel med taxa såfremt offentlig transport af forskellige årsager ikke er muligt at anvende offentlig transport.

- Lavere pris ved fornyelse af kørekort

Omkostningerne til fornyelse af kørekort og herunder til lægeerklæringer kan være betydelige. Der bør være en lavere pristakst ved fornyelse af kørekort for menneske med epilepsi.

- Støtteordning ved transport i jobfunktionen

I dag findes ingen offentlig støtte for lønmodtager eller arbejdsgiver, når der er brug for kørekort til udførelse af arbejdsopgaver i jobfunktionen. Der bør være en støtteordning for mennesker med epilepsi og kørselsforbud.

- Individuel lægefaglig afgørelse af behovet for og varighed af kørselsforbud

Konsekvenserne af epilepsi er meget individuelle og er langt fra ens for alle. Derfor bør kørselsforbud ikke være baseret på de samme regler gældende for alle mennesker med epilepsi uanset epilepsiens individuelle konsekvenser. I stedet for bør behovet for og varighed af kørselsforbud afgøres individuelt ved lægefaglig beslutning.

